

عنوان مقاله:

دولت های شیعه در مغرب و اندلس

محل انتشار:

ماهنامه دستاوردهای نوین در مطالعات علوم انسانی، دوره 3، شماره 31 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسنده:

محمدرضا شهیدی پاک - استادیار دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکز

خلاصه مقاله:

بخش مهمی از تاریخ سیاسی مغرب و اندلس ظهور و سقوط دولت های شیعه است. جریان تشیع در مغرب در مراحل سیاسی نظامی و اقتصادی با تاسیس دولت های مستقل و حتی امپراطوری همراه است. نخستین این دول دولت علوی ادریسیان است که بدست ادریس اول و به نام علی و با عنایت امام رضا ع که ادریس را نجیب ال محمد نامید در مغرب تاسیس شد اما چون خورشید ان غروب کرد صد سال بعد در اندلس بوسیله بنی حمود از نسل ادریس نجیب ال محمد طلوع کرد و طومار دولت ظالم اموی را به شکل معجزه اسایی درهم پیچید. دولت فاطمیان به نام فاطمه زهرا در آفریقه و مغرب ادنی تاسیس شد و هشتاد سال دوام آورد و سپس به مصر و قاهره منتقل شد و دولت کلیبان در سیسل صد سال به نیابت فطلمیان تنها دولت شیعه سیسل است. جانشینان مغربی فاطمیان دولت شیعه زیربان هم حدود نیم قرن به نیابت فاطمیان پرچمدار قدرت تشیع در مغرب اوسط بود و هم زمان یا دولت بنی حمود در اندلس، در قلعه بنی حماد دولت بنی حماد متمایل به تشیع در مغرب اوسط تاسیس شد. دولت زیربان با شیطننت و توطئه خلافت عباسی تشیع را رها کرد و پرچم سیاه عباسیان را در مغرب برافراشت. دولت بنی حمود در شبه جزیره ایبری چهل سال حکومت کرد و توطئه مداوم خلافت عباسی و دولت نیابتی ان ها مرابطین باعث از بین رفتن بنی حمود شد و سرانجام دولت موحدین طومار دولت مزدور مرابطین را درهم پیچید و امپراطوری یک صد ساله موحدان را در مغرب و اندلس روی کار آورد. برخی این دولت ها در مراحل تشیع خود را پنهان می کرده اند اما در شعائر و مسکوکات و آثار تاریخی ان ها هنوز نمادهای تشیع وجود دارد. مقاله حاضر تلخیص و تحریر کتاب دولت های شیعی در مغرب و اندلس براساس کتاب المعجب فی تلخیص اخبار المغرب است که بوسیله مولف ترجمه و شرح شده است (۱۳۸۹) المعجب نخستین کتاب در تاریخ دول شیعه در مغرب و اندلس است. المعجب به زبان انگلیسی با عنوان امپراطوری موحدان در ۱۹۷۰ میلادی به انگلیسی منتشر شده است. ونیز تلخیص و تحریر کتاب تاریخ تشیع در اندلس و مغرب و آفریقه ۱۳۹۵ و کتاب تاریخ تحلیلی اندلس و کتاب تاریخ تحلیلی مغرب ۱۳۸۹ و کتاب گردش قدرت در ایبری ۱۳۹۷ و مدخل بنی حمود و مدخل بنی حماد ۱۳۸۴ و مدخل سعدیان ۱۳۹۹ در دانشنامه جهان اسلام و مقاله تاریخ محلی سیسل ۱۳۸۹ در کنفرانس تاریخ محلی است. و بخشی از کتاب مدخل تاریخ غرب اسلامی ۱۳۹۷ و کتاب تاریخ سیاسی اجتماعی اندلس ۱۳۹۸ است. مقالات تحولات فلسفی کلامی عهد موحدان و مرابطین ۱۳۸۱ و مدخل ادریسیان در مجموعه تاریخ تشیع دفتر همکاری ۱۳۸۴ است. که با همین عنوان دولت های شیعی در مغرب و اندلس مطالب از این آثار بدون اشاره به این تحقیقات پیشین جمع اوری و مورد انتحال واقع شده است. بخش پایانی تاریخ تحلیلی اندلس ۱۳۹۸ و تاریخ تحلیلی مغرب در ذیل عنوان تاریخ تشیع در اندلس و تاریخ تشیع در مغرب دولت بنی حمود با عنوان سقوط خلافت در قرطبه و ظهور دولت بنی حمود نخستین دولت شیعی در آندلس و اولین دولت علوی اسپانیا و پرتغال قرون وسطی مورد بررسی قرار گرفته است. این مقاله پیچیدگی گردش قدرت در حوزه غرب جهان اسلام ...

کلمات کلیدی:

مغرب، اندلس، ادریسیان، بنی حمود، بنی حماد، موحدان، زیربان، فاطمیان، کلیبان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1871125>

